

ELUKINDLUSTUS 1999. a

1999. aasta jooksul tegutses Eesti elukindlustusturul 9 kindlustusseltsi. Tegevust alustasid Sampo Elukindlustus ja Ühispanga Elukindlustus. Aasta lõpuks ühendas Ühispanga Elukindlustus endaga Leks Elukindlustuse. Aasta kujunes viimaseks Polaris-Elu ning AB Elukindlustuse tegevusele, mis mõjutas tugevalt uute kindlustuslepingute sõlmimist ning jõusolevate kindlustuslepingute katkestamist. Kindlustusinspektsiooni ettepanekul algatatud pankrotimenetluste käigus võttis suure osa pankrotistunud kindlustusseltside kindlustusportfelli üle Seesam Elukindlustus, saades 2000. aastal jõusolevate lepingute arvu poolest suuruselt teiseks elukindlustusseltsiks Eestis.

Elukindlustusandjate sõlmitavad lepingud võib jaotada kaheks: põhikindlustuslepingud ning neile lisanduvad lisakindlustuslepingud. Põhikindlustused on kapitalikogumiskindlustus, kindlustus surmajuhtumiks, pensionikindlustus jt kindlustuse põhiliigid. Lisakindlustuslepinguid sõlmitakse õnnetusjuhtumi, ravikulude, kriitiliste haiguste jt riskide katteks.

1999. aasta lõpus oli Eesti elukindlustusturul jõus 104 403 põhikindlustuslepingut kindlustussummade kogusummaga 7 miljardit krooni, mis on 5% rohkem kui kindlustussummade summa 1998. aastal. Kindlustuslepingute arv langes võrreldes 1998. aastaga 19 316 lepingu võrra ehk 15,6%.

1999. aastal sõlmiti 17 617 uut põhikindlustuslepingut. Uute põhikindlustuslepingute osakaal kogu lepinguportfellis oli 16%.

Kõigest jõusolevatest põhikindlustuslepingutest kuulus 77% Hansapanga Kindlustusele. Uute lepingute osas saavutas esikoha samuti Hansapanga Kindlustus, kelle osatähtsus turu uute lepingute mahus oli 47%.

1999. aastal kogusid elukindlustusseltsid preemiaid 216,5 miljonit krooni, sellest 203,9 miljonit krooni põhikindlustuslepingutelt ja 12,6 miljonit krooni lisakindlustuslepingutelt. Võrreldes 1998. aastaga suurenesid põhikindlustuslepingutelt kogutud preemiad 3,8%, lisakindlustuslepingutelt kogutud preemiad 26% ning kogu brutopreemiate juurdekasv oli 4,9%. Uutelt kindlustuslepingutelt kogutud preemiate osatähtsus oli 28%. Edasikindlustuspreemiad moodustasid 1999. aasta brutopreemiast 3%.

Kindlustushüvitisi maksti 1999. aastal välja 68,6 miljonit krooni (67% rohkem kui eelmisel aastal), millest 65 miljonit krooni maksti välja põhikindlustuslepingute ja 3,6 miljonit krooni lisakindlustuslepingute alusel. Väljamakstud hüvitistest maksti välja kindlustussummadena 35% ja tagasiostudena 65% (1998. aastal 58%).

Kapitalikogumiskindlustus on Eestis traditsiooniliselt kõige suurema klientuuriga kindlustusliik. Selle liigi kindlustuslepingute kindlustussumma makstakse välja kindlustatu surma või kindlustusperioodi lõpu korral. 1999. aastal moodustas kapitalikogumiskindlustus 77 812 lepinguga jõusolevatest põhikindlustuslepingutest suurima osa - 74,5%, kuigi võrreldes 1998. aastaga kahanes lepingute arv 23 750 lepingu võrra ehk 23% ning ka jõusolevatele lepingutele vastav kindlustussumma vähenes 5% võrra, 2,6 miljardi kroonini. Kui 1995. aastal moodustas kapitalikogumiskindlustuse uute lepingute osakaal kõikidest aasta jooksul sõlmitud lepingutest 91%, siis 1999. aastal kõigest 76%. Kapitalikogumiskindlustuse brutopreemiate maht on võrreldes 1998. aastaga jäänud samale tasemele, 176 miljonit krooni, väljamakstud hüvitised on kasvanud ligikaudu kahekordseks, olles 1999. aastal 59,8 miljonit krooni, millest väljamaksed kindlustussummadena moodustasid 30% ja tagasiostud 68%. Tagasiostude osakaal on suurenenud (1998. aastal 60%), mille üheks põhjuseks on paljude kapitalikogumiskindlustuse lepingute ümbervormistamine tulumaksusoodustusega kindlustuslepinguteks, sealhulgas pensionikindlustuslepinguteks.

Pensionikindlustus on lepinguliik, mille puhul kindlustusjuhtumiks on kindlustatu jõudmine pensioniikka, aga ka surm või invaliidistumine kogumisperioodil või peale selle lõppu.

Pensionikindlustuse lepingud moodustasid 1999. aasta jõusolevatest lepingutest küll vaid 3%, kuid lepingute arv kasvas võrreldes eelmise aastaga 5 korda. Üle 5 korra on kasvanud ka lepingutele vastav kindlustussumma (1999. aasta lõpus 207,6 miljonit krooni). 1999. aasta lõpus oli jõus 3 106 pensionikindlustuslepingut, millest 95% olid tulumaksusoodustusega pensionikindlustuslepingud (1998. aastal 57%). Aasta jooksul sõlmitud lepingute hulgas oli pensionikindlustuslepingute osatähtsus 1999. aastal 14%, kuid võrreldes eelmise aastaga sõlmiti uusi pensionikindlustuslepinguid ligikaudu 5 korda rohkem.

Pensionikindlustuse brutopreemiaid koguti 13,7 miljonit krooni (üle 6 korra rohkem kui 1998. aastal), väljamakstud hüvitisi oli 179 tuhat krooni (74% rohkem kui 1998. aastal). Võrreldes eelmise aastaga on

oluliselt suurenenud selle liigi tagasiostudena väljamakstud hüvitiste osa, mis oli 71% pensionikindlustuses väljamakstud hüvitistest (1998. aastal 54%).

Kindlustus surmajuhtumiks on kindlustusliik, mille korral on kindlustusjuhtumiks kindlustatu surm lepingus määratud perioodi jooksul ning kindlustussumma makstakse välja lepingus näidatud soodustatud isikule. Kindlustuslepingud surmajuhtumiks moodustasid 1999. aasta jõusolevatest põhikindlustuslepingutest 3,2%. Lepingute arv kasvas võrreldes 1998. aastaga 25%. Kasvu üheks põhjuseks võib olla pankade poolt eraisikutele antud laenude mahu kasv, kuna sageli sõlmitakse laenuperioodiks elukindlustusleping, milles soodustatud isikuks on määratud pank. Kogutud brutopreemiate maht suurenes 21%, jäädes alla kasvule möödunud perioodil (28%), kindlustussummade summa kasvas 10%.

Abielu- ja sünnikindlustus on lapse huvides tehtud kindlustusleping, mille puhul kindlustussumma makstakse välja lapse abiellumisel või lapse sünnitamisel, hiljemalt aga mingil muul kokkulepitud ajal. Jõusolevate abielu- ja sünnikindlustuse lepingute arv suurenes 7% võrra, vastav kindlustussumma aga vähenes 9,9 miljoni krooni võrra ehk 15%. Brutopreemiaid koguti 6,5 miljoni krooni, väljamakstud hüvitisi oli 2,8 miljoni krooni. Jätkuvalt on vähenenud uute kindlustuslepingute sõlmimine, 1999. aastal sõlmiti 17 uut abielu- ja sünnikindlustuslepingut.

Investeeringuriskiga elukindlustus on kindlustusliik, mille kindlustusjuhtumiteks on kõik elukindlustuse riskid, kuid investeeringuriski kannab kindlustusvõtja. Investeeringuriskiga elukindlustuslepingute arv langes 1998. aasta 274 lepingult 208 lepinguni. Ka brutopreemiate maht on vähenenud üle 4 korra: 1998. aastal koguti brutopreemiaid 3,8 miljoni, 1999. aastal 0,8 miljoni krooni. Kõigist põhikindlustuslepingutest moodustas investeeringuriskiga elukindlustus 1999. aastal 0,1%, selle liigi kindlustussummade summa moodustas 0,2% kõigist kindlustussummadest.

Kindlustustehnilised eraldised tähistavad kindlustusandja bilansis kindlustusvõtjate ja kindlustuslepingutes näidatud soodustatud isikute ees omatavate arvestuslike kohustuste suurust. Kindlustustehniliste eraldiste kogusumma oli 1999. aastal 243 miljoni krooni, vähenedes võrreldes 1998. aastaga 1%. 1999. aastal moodustas kindlustustehniliste eraldiste kogusummast elukindlustuseraldis 92%, rahuldamata nõuete eraldis 5,7%, boonuste eraldis 1,7%. Investeeringuriskiga elukindlustuslepingute tehniliste eraldiste kogusumma oli 1999. aastal 4,5 miljoni krooni.

Elukindlustusandjate investeeringute maht oli 1999. aasta lõpus 367,9 miljoni krooni (1998. aasta lõpus 335,6 mln), mis moodustas bilansimahust 91%. Erinevalt eelnevatest aastatest olid investeeringutest ülekaalukalt suurima osatähtsusega võlakirjad (46%). Osatähtsusest järgnesid deposiidid (29%) ja investeeringud maasse ja ehitistesse (14%). Muutuva tulumääraga väärtpaberitesse investeeriti 11%. Muudatused investeeringute struktuuris ja kvaliteedis tulenesid osaliselt ka 01.06.1999. a jõustunud uutest nõuetest kindlustusandjate kindlustustehniliste eraldiste kattevarade (seotud vara) investeerimisele. Investeeringute maht võrreldes 1998. aastaga suurenes 10%, 1999. aasta investeeringute tulususeks kujunes 6,3%.

Üldist tehnilist tulemit mõjutas kahjum pankrotistunud kindlustusandjate portfelli ülevõtmisest ning aruandeperioodi puhaskahjumiks kokku kujunes 4,5 miljoni krooni.

Elukindlustuse areng 1995. - 1999. a

	1995	1996	1997	1998	1999	Muutus (%)				
						95/94	96/95	97/96	98/97	99/98
Rahvaarv (31. dets)	1 476 301	1 462 130	1 453 844	1 445 580	1 439 197	-1.0	-1.0	-0.6	-0.6	-0.4
Jõusolevad lepingud (31. dets)	181 692	147 686	130 522	123 719	104 403	-33.5	-18.7	-11.6	-5.2	-15.6
Kindlustusvastutus (31. dets; kindlustus- summade summa, tuh kr)	607 765	1 674 308	4 439 403	6 700 716	7 033 873	62.5	175.5	165.1	50.9	5.0
Keskmine kindlustus- summa (lepingu kohta, 31. dets, kr)	3 345	11 337	34 013	54 161	67 372	144.3	238.9	200.0	59.2	24.4

Uued elukindlustuslepingud 1998. - 1999. a

	Uued lepingud (tk)		Uute lepingute osatähtsus 31.12.99	Uute lepingute preemiate osatähtsus	
	1999	Muutus 99/98		1998	1999
AB Elukindlustus*	693	- 2 015	9 %	14 %	8 %
BICO Elukindlustus	1 239	+ 321	48 %	62 %	38 %
Eesti Elukindlustus	-	-	-	22 %	-
Hansapanga Kindlustus	8 307	- 2 831	10 %	79 %	24 %
Leks Elukindlustus	1 651	- 717	32 %	44 %	22 %
Nordika Elukindlustus	1 416	- 200	43 %	77 %	43 %
Polaris-Elu	-	-	-	22 %	-
Sampo Elukindlustus	68	+ 68	100 %	-	100 %
Seesam Elukindlustus	2 554	+ 1 209	68 %	75 %	58 %
Ühispanga Elukindlustus	1 689	+ 1 689	100 %	-	100 %
KOKKU	17 617	- 5 420	16 %	35 %	28 %

* AB Elukindlustusel 1999. a kohta I poolaasta andmed

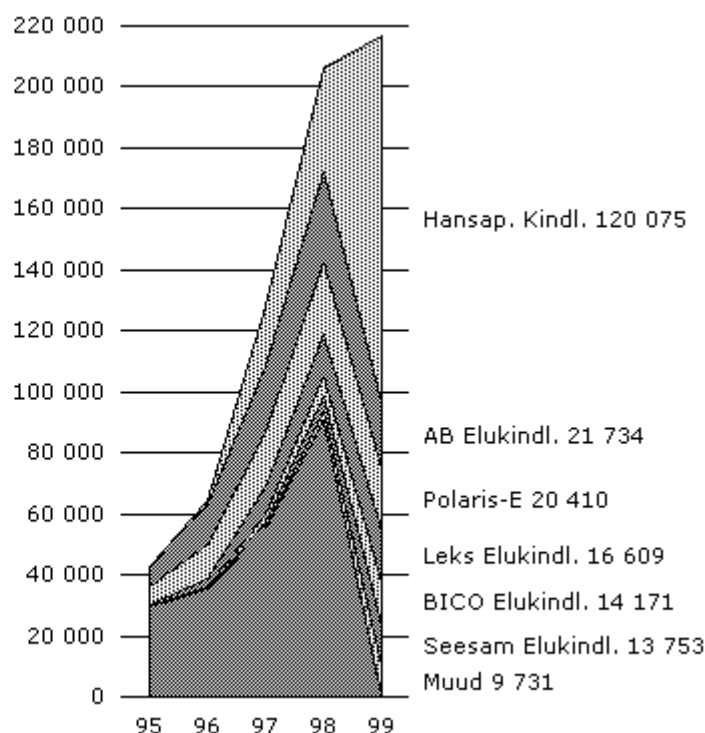
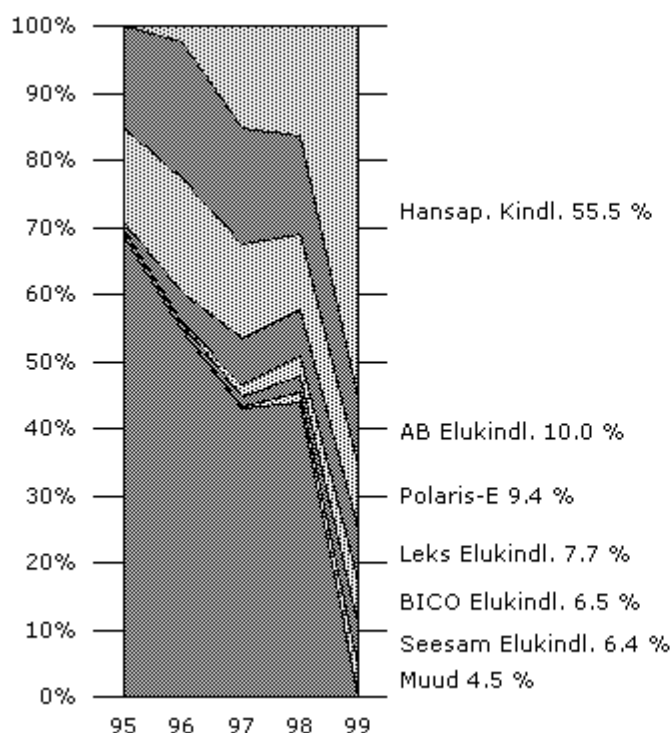
Uued elukindlustuslepingud 1998. - 1999. a

	Makstud tagasiostud (tk)		Makstud tagasiostu- summad (tuh kr)		Tagasiostude osatähtsus kindlustusportfelligist	
	1999	Muutus 99/98	1999	Muutus 99/98	1998	1999
AB Elukindlustus*	1 120	+ 358	3 511.1	+ 804.1	10 %	14 %
BICO Elukindlustus	119	+ 103	411.8	+ 357.5	1 %	6 %
Eesti Elukindlustus	-	-	-	-	12 %	-
Hansapanga Kindlustus	15 151	+ 2 840	31 754.2	+ 15 796.1	9 %	17 %
Leks Elukindlustus	255	+ 88	1 243.6	+ 214.5	5 %	6 %
Nordika Elukindlustus	68	+ 68	202.2	+ 202.2	0 %	3 %
Polaris-Elu	-	-	-	-	9 %	-
Sampo Elukindlustus					-	0 %
Seesam Elukindlustus	186	+ 154	873.3	- 131.4	4 %	7 %
Ühispanga Elukindlustus	1	+ 1	0.2	+ 0.2	-	0 %
KOKKU	16 900	+ 2 483	37 996.3	+ 14 142.6	11 %	15 %

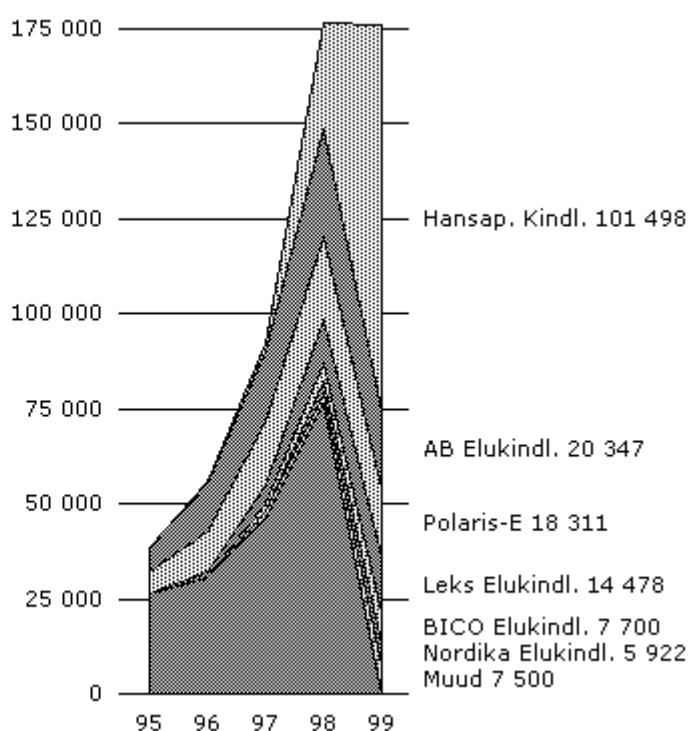
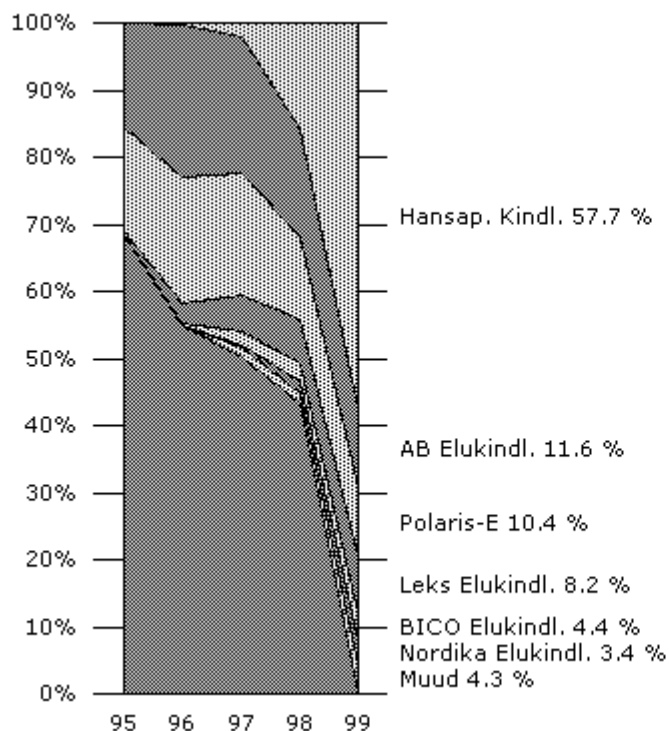
* AB Elukindlustusel 1999. a kohta I poolaasta andmed

Kindlustusandjate turuosad kindlustusliikides (1)

Elukindlustuse brutopreemiad kokku 216 483 tuh kr

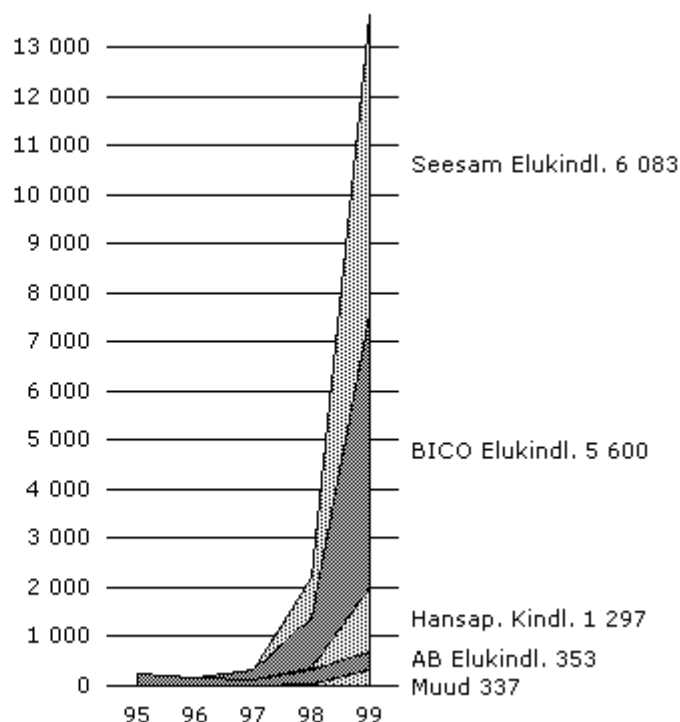
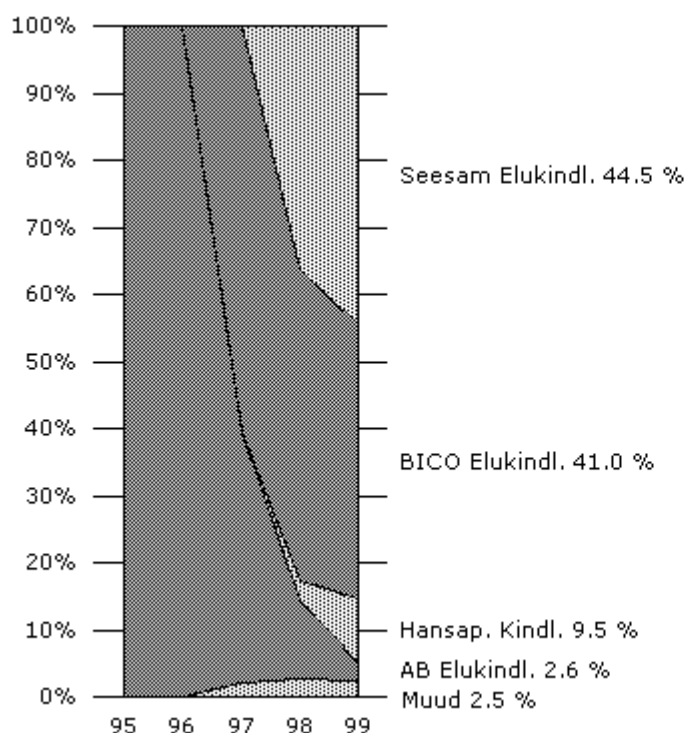

Kapitalikogumiskindlustus 175 756 tuh kr

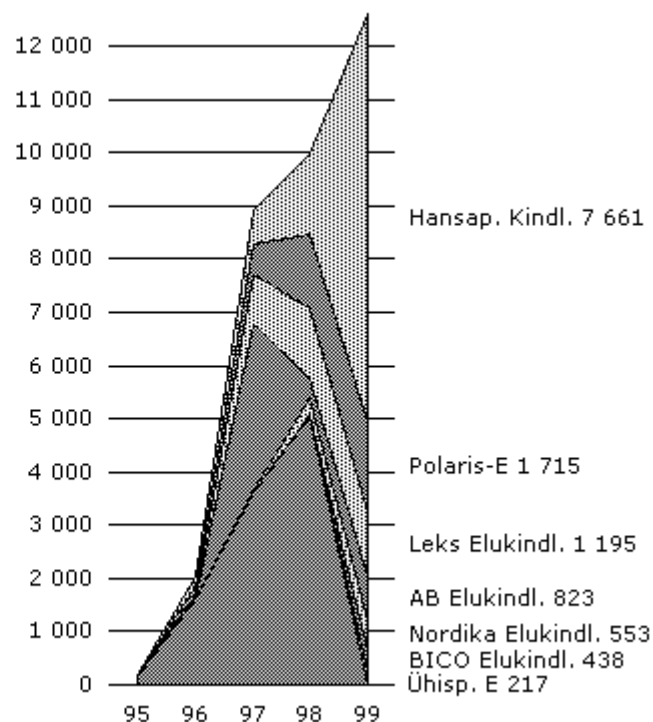
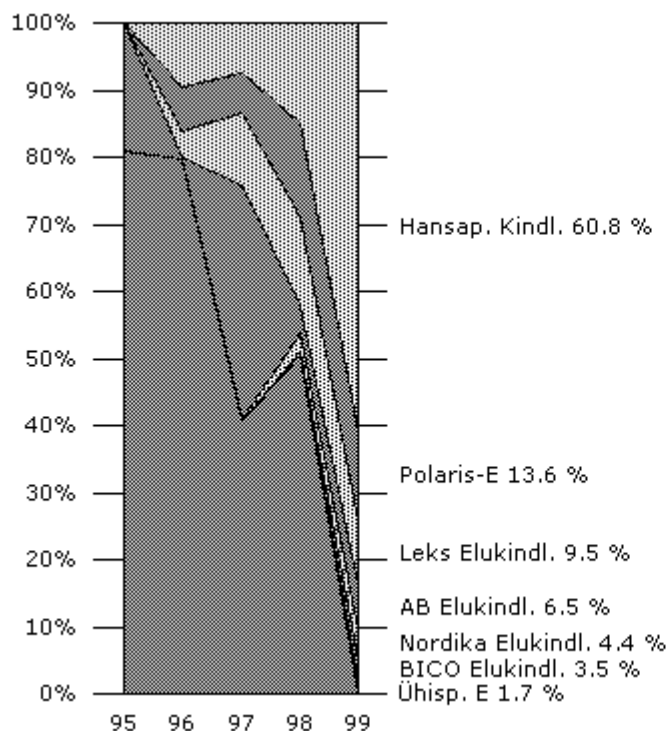

Kindlustusandjate turuosad kindlustusliikides (2)

Pensionikindlustus 13 670 tuh kr

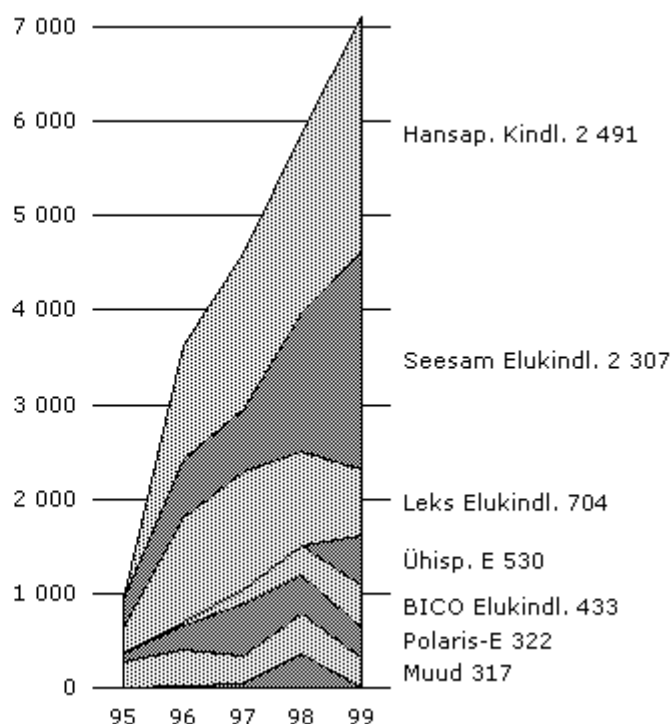
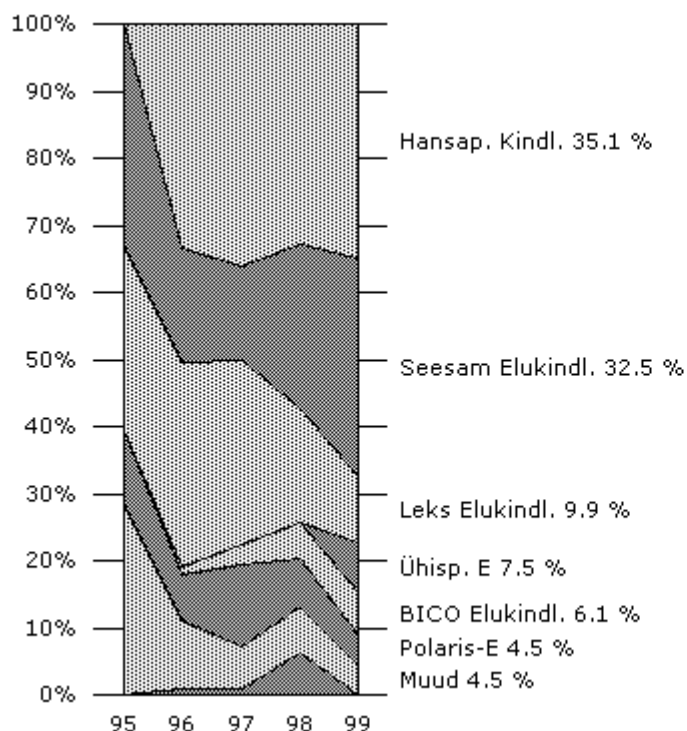

Lisakindlustused 12 602 tuh kr

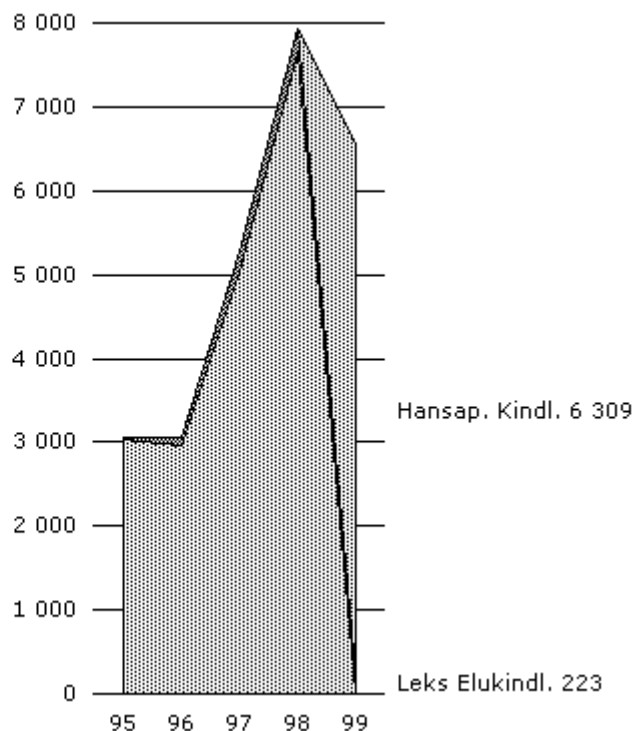
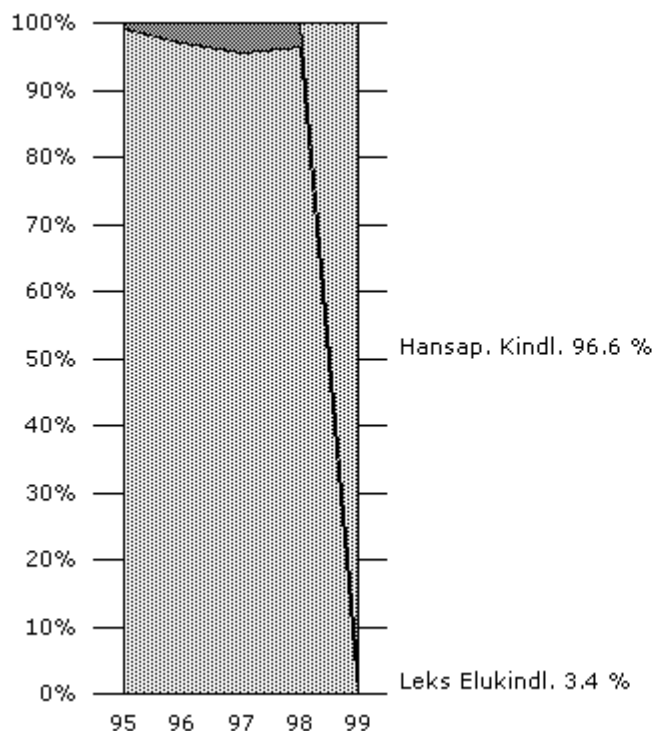

Kindlustusandjate turuosad kindlustusliikides (3)

Kindlustus surmajuhtumiks 7 104 tuh kr

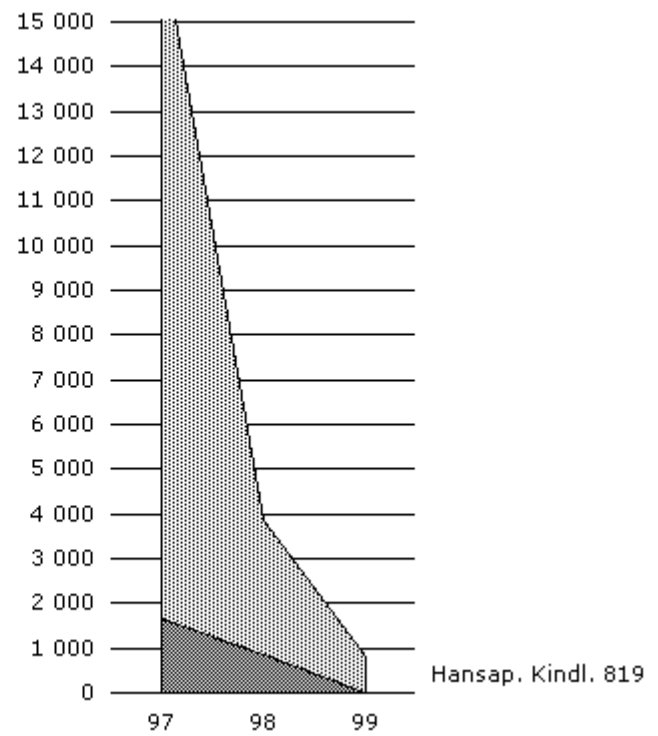
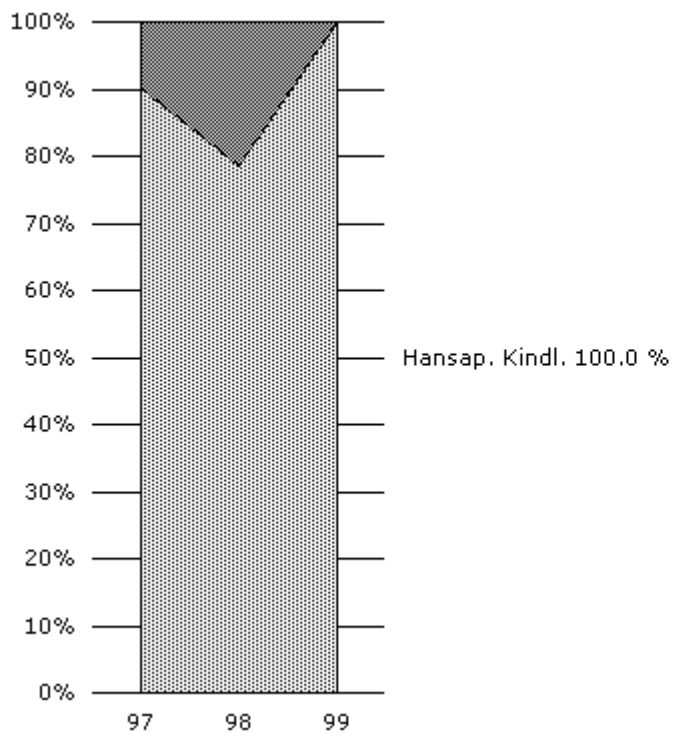

Abielu- ja sünnikindlustus 6 532 tuh kr

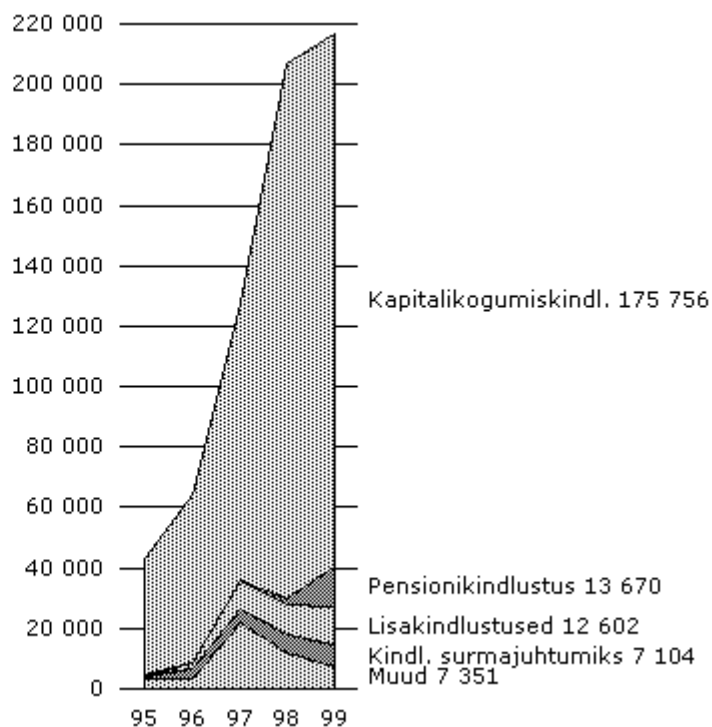
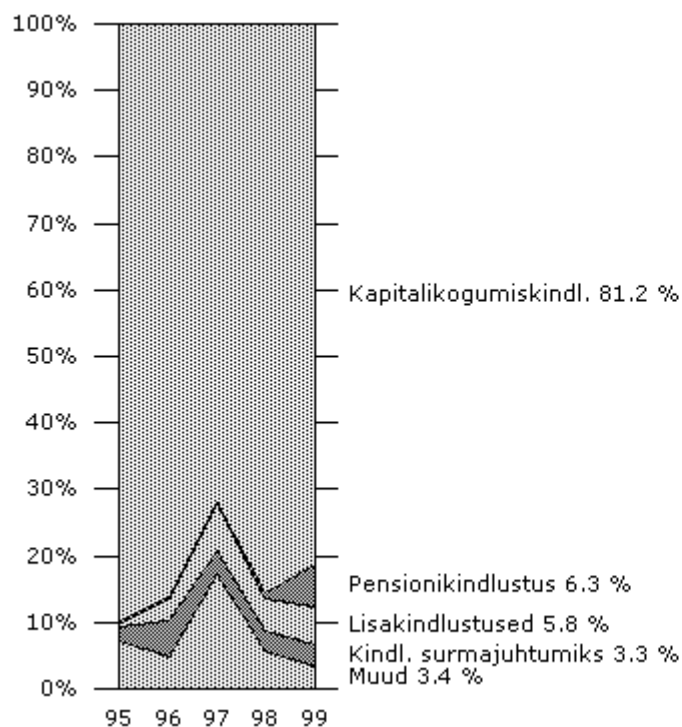
Kindlustusandjate turuosad kindlustusliikides (4)

Investeeringuriskiga elukindlustus 819 tuh kr

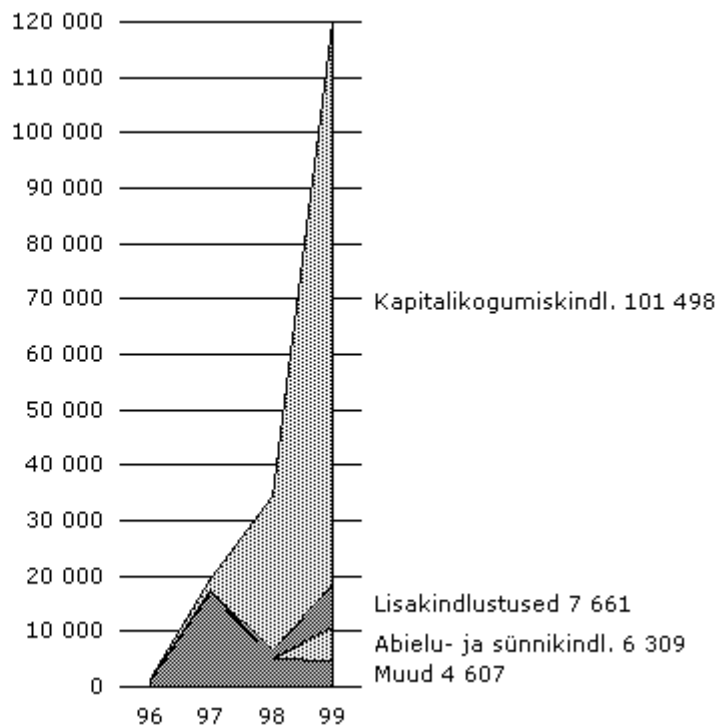
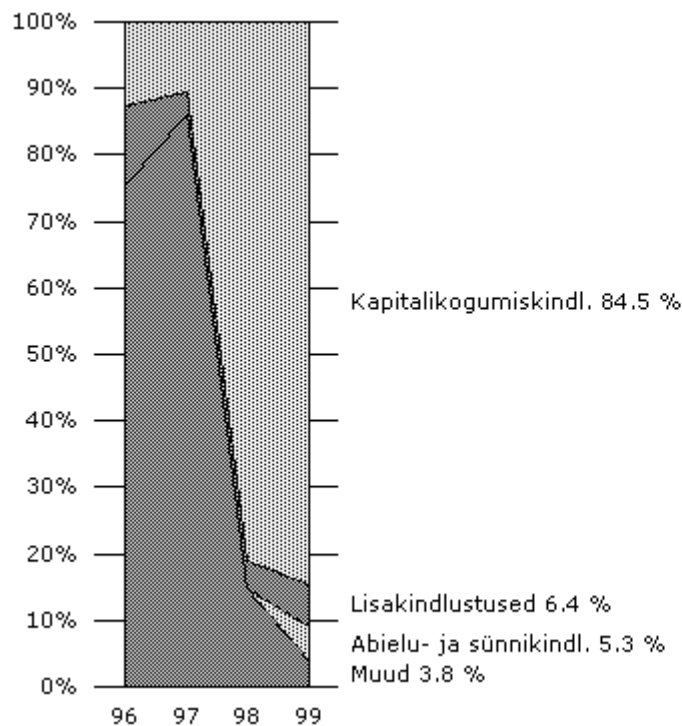

Kindlustusseltside portfelli struktuur (1)

Elukindlustusseltside brutopreemiad kokku 216 483 tuh kr

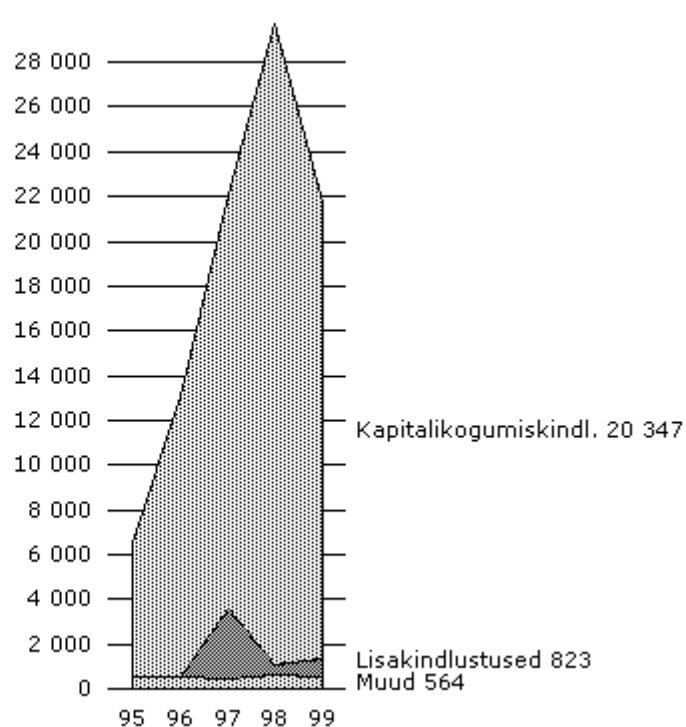
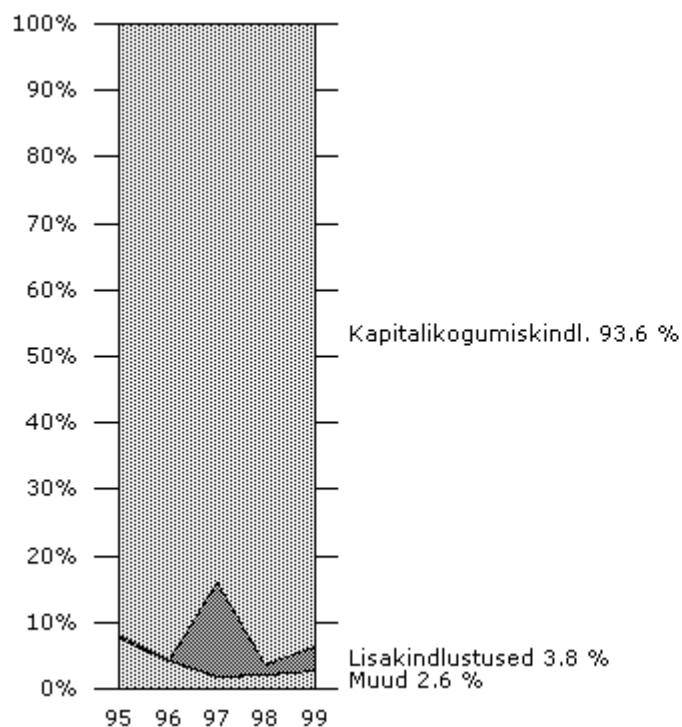

Hansapanga Kindlustus 120 075 tuh kr

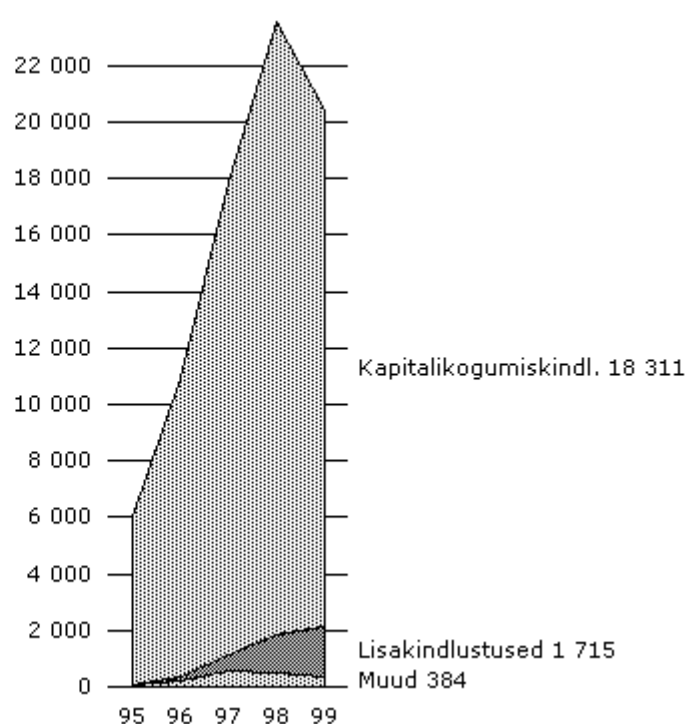
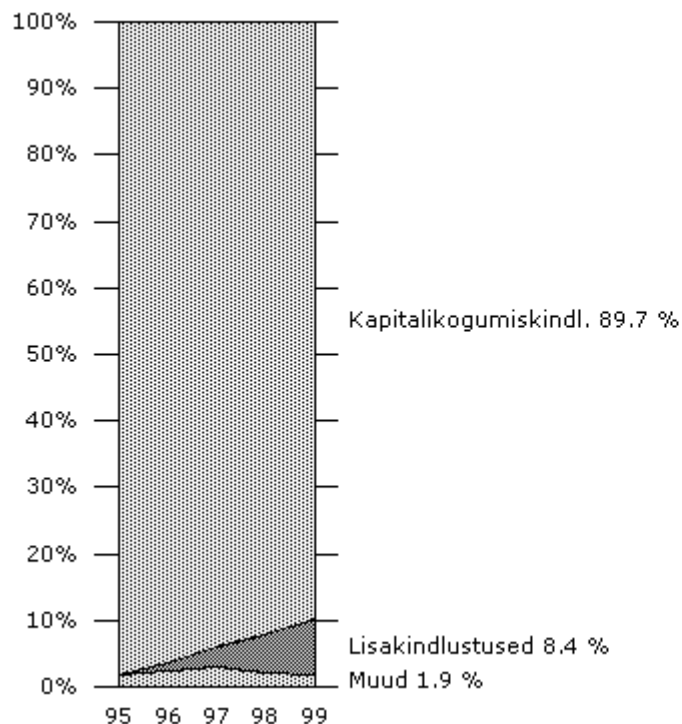

Kindlustusseltside portfelli struktuur (2)

AB Elukindlustus 21 734 tuh kr

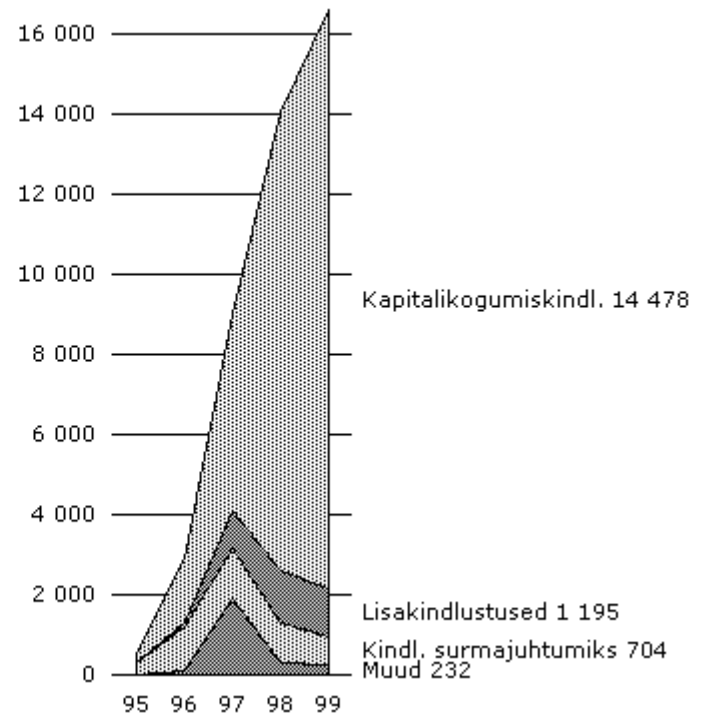
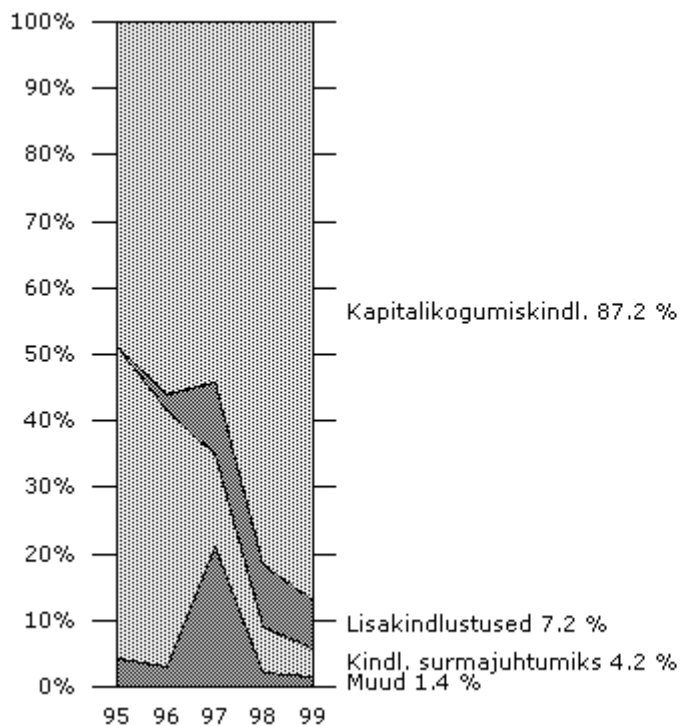

Polaris-Elu 20 410 tuh kr

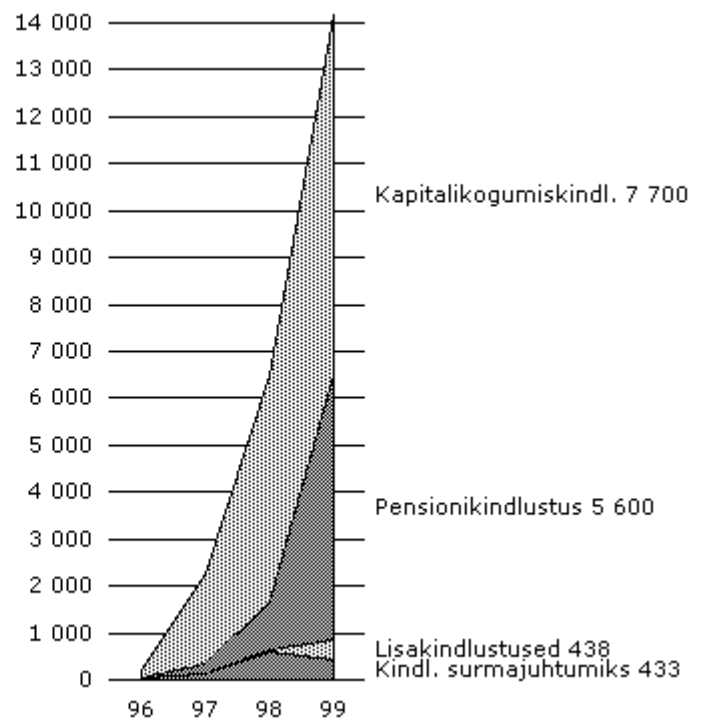
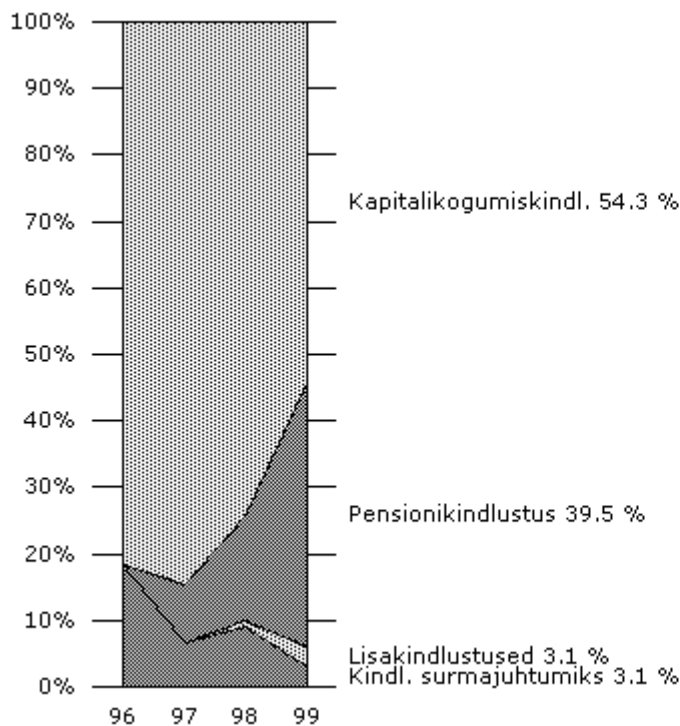

Kindlustusseltside portfelli struktuur (3)

Leks Elukindlustus 16 609 tuh kr

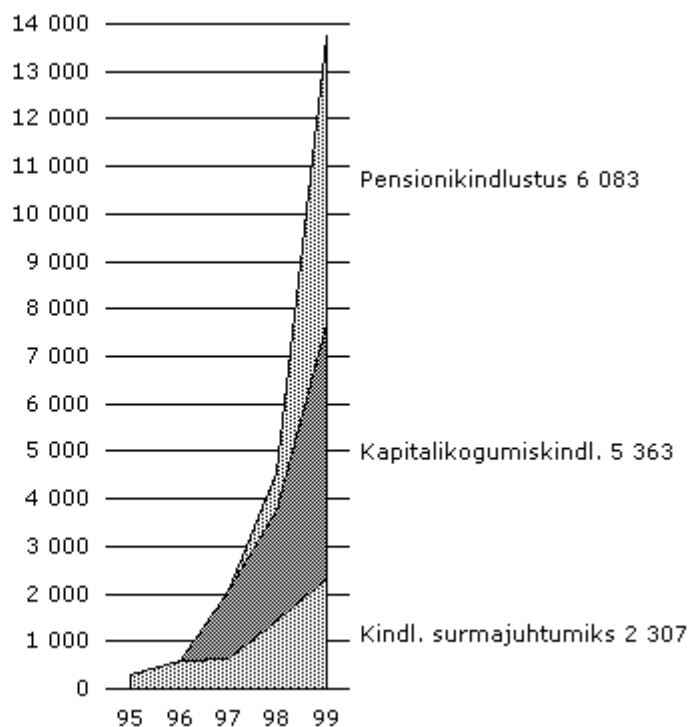
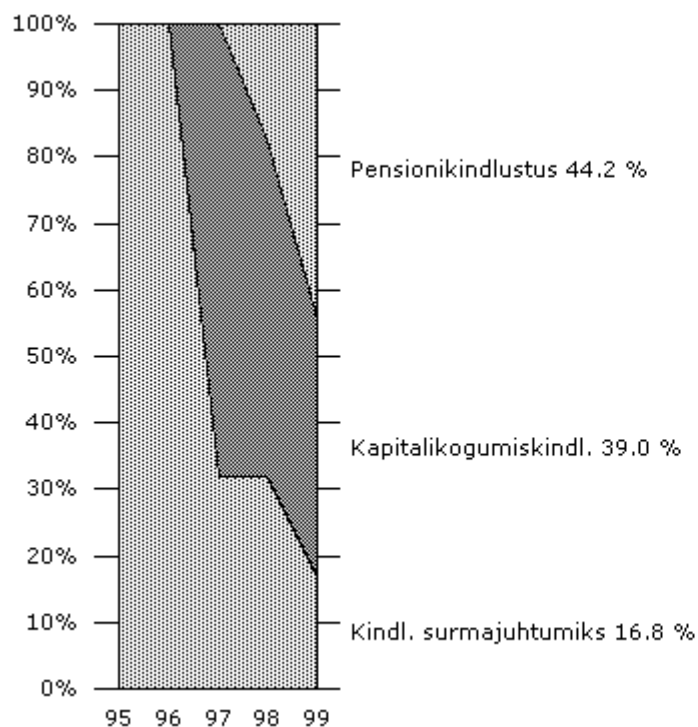

BICO Elukindlustus 14 171 tuh kr

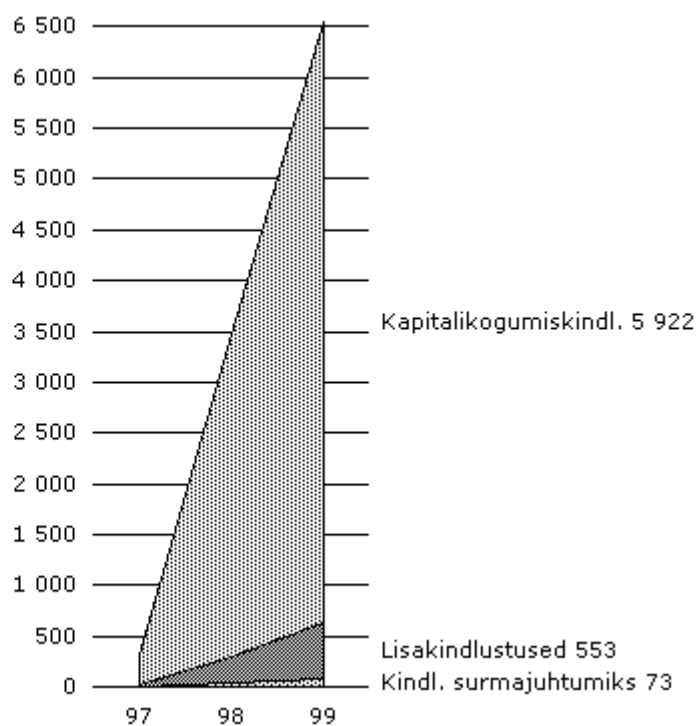
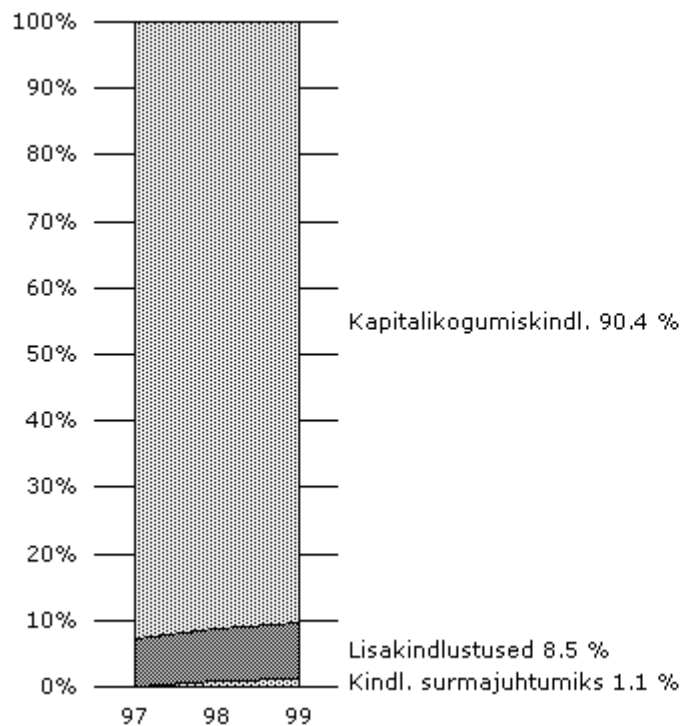

Kindlustusseltside portfelli struktuur (4)

Seesam Elukindlustus 13 753 tuh kr

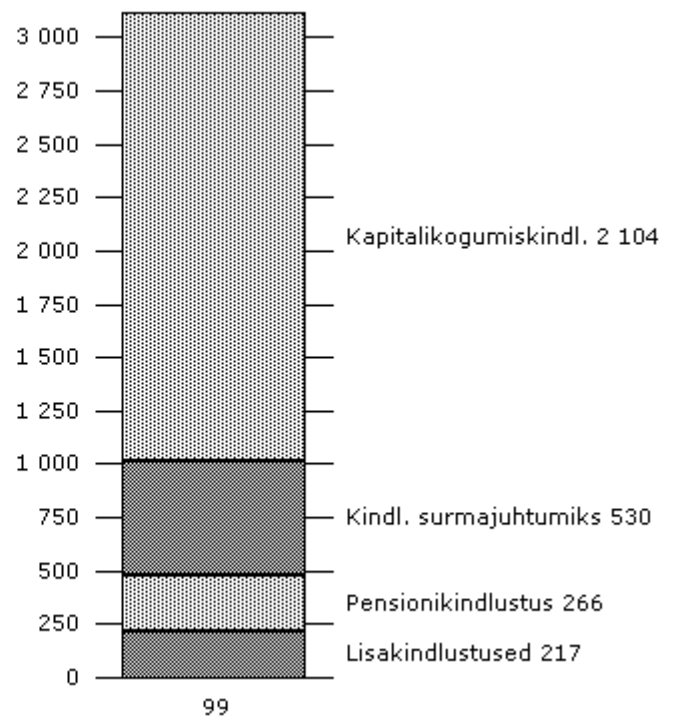
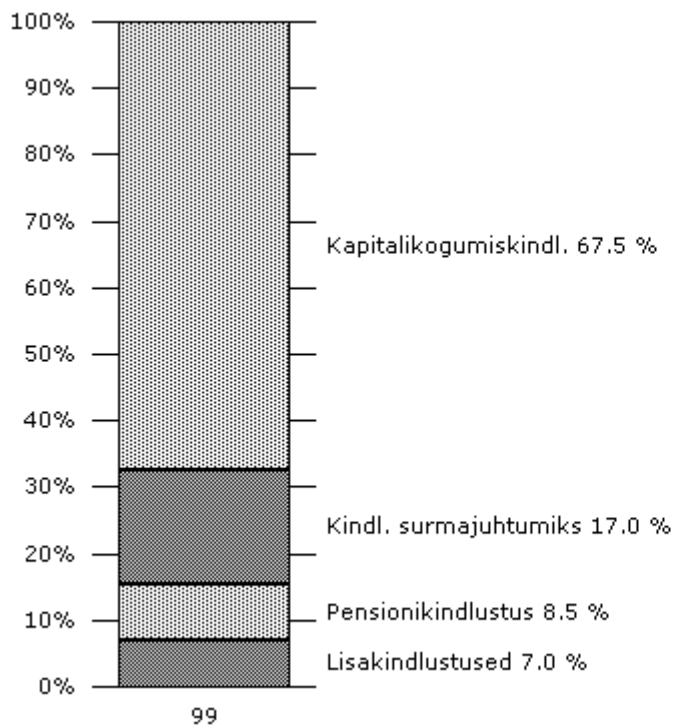

Nordika Elukindlustus 6 548 tuh kr

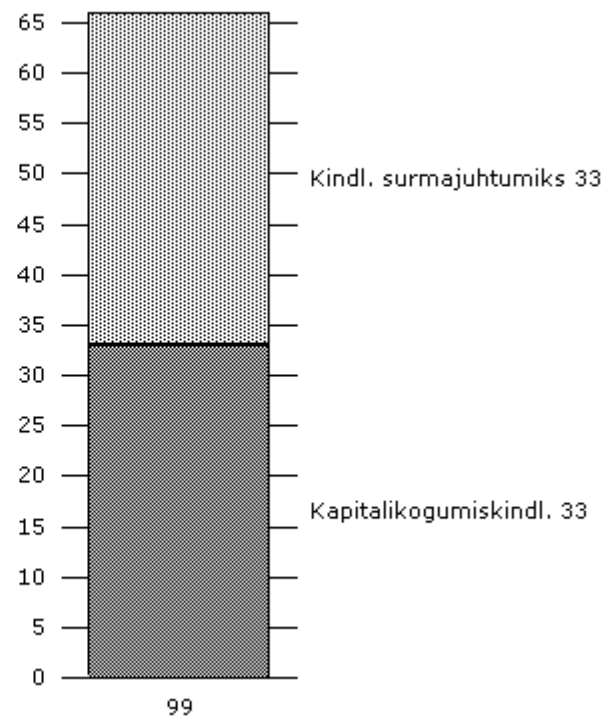
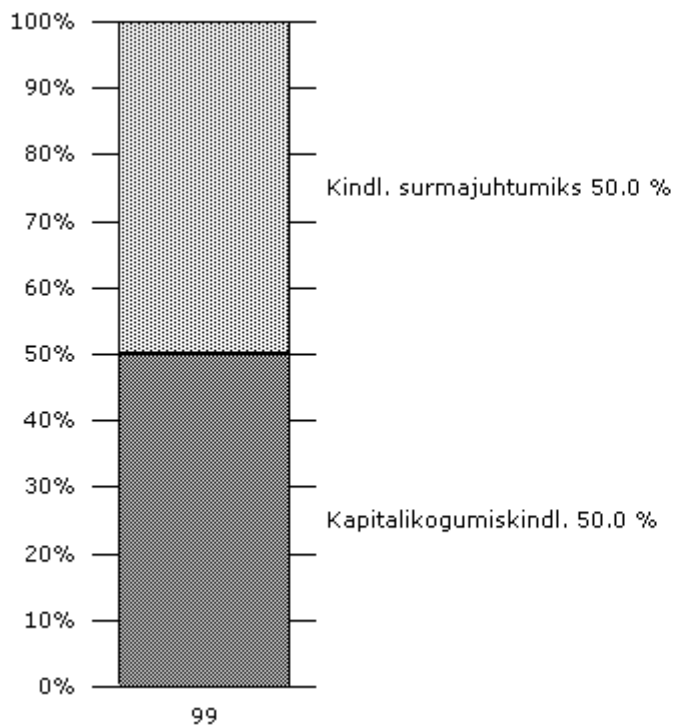

Kindlustusseltside portfelli struktuur (5)

Ühispanga Elukindlustus 3 117 tuh kr

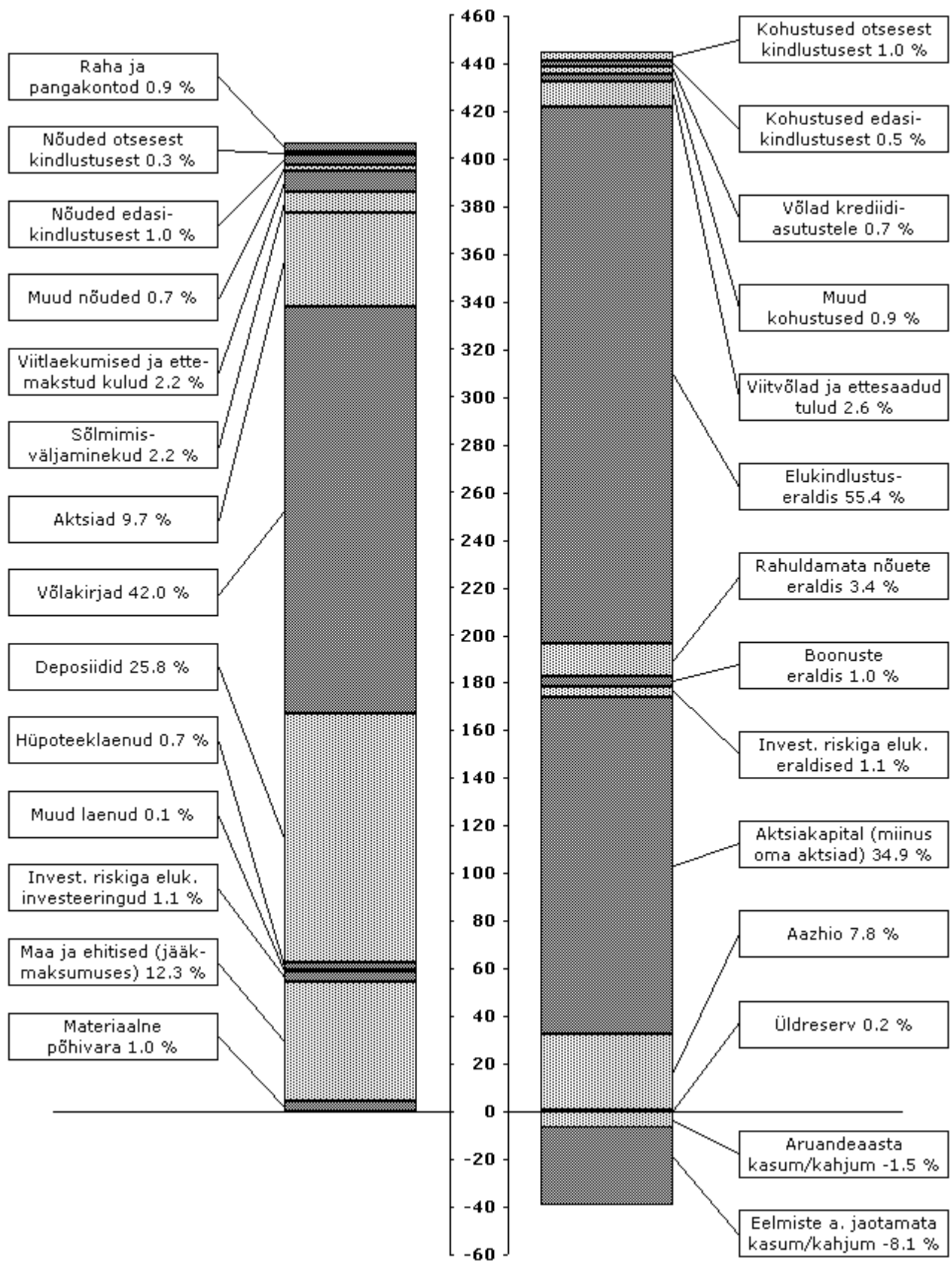

Sampo Elukindlustus 66 tuh kr

Elukindlustusseltside bilansistruktuur seisuga 31.12.1999

(Bilansimaht 406 mln kr)

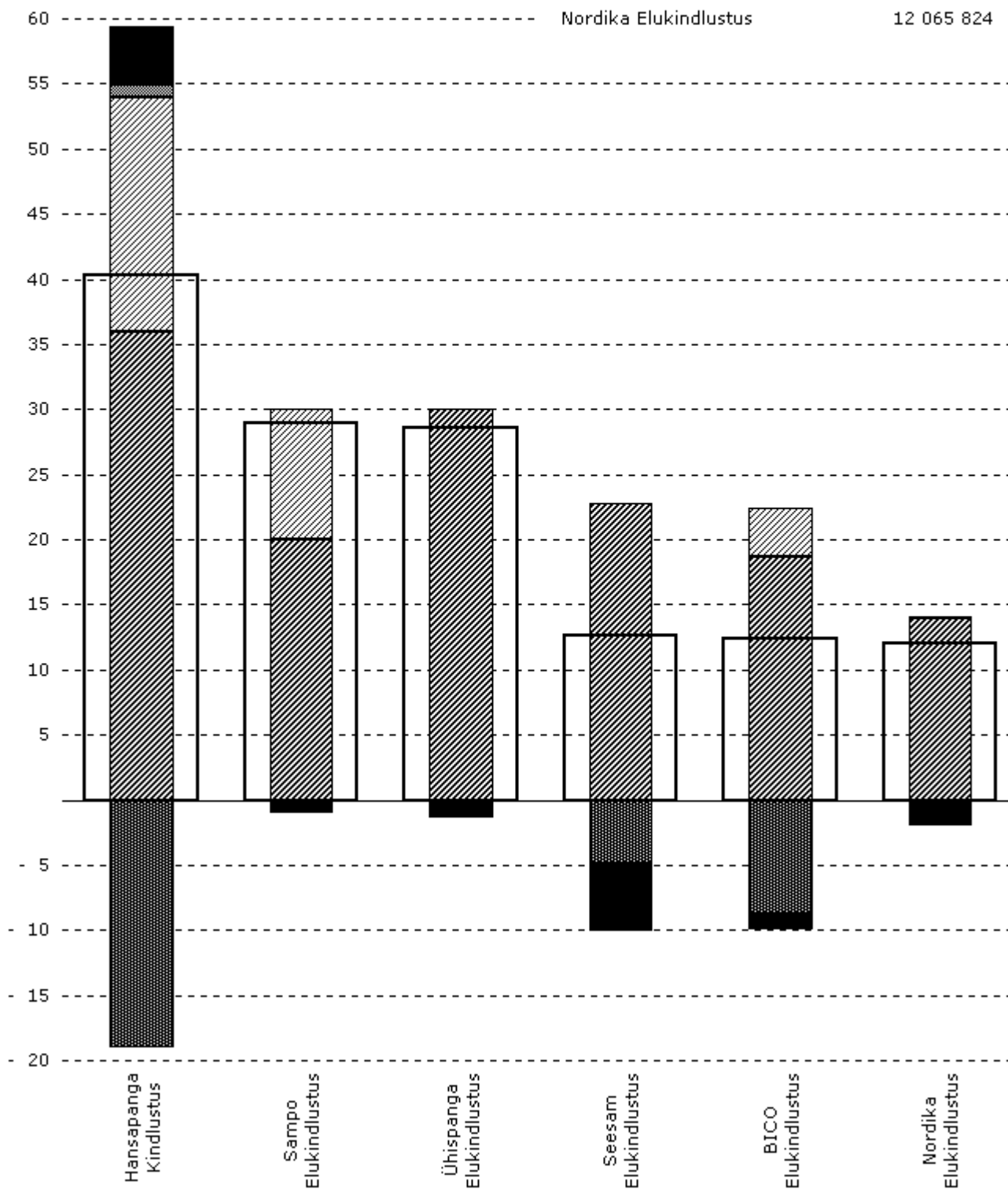
Omakapitalide struktuur elukindlustuses seisuga 31.12.1999

(mln kr)

- Aruandeaasta kasum/kahjum
- Eelmiste perioodide jaotamata kasum/kahjum
- Muud reservid
- Üldreserv
- Aazhio
- Sissemakstud aktsiakapital miinus tresooraktsiad
- Omakapital miinus immateriaalne põhivara

Omakapital miinus sissemaksmata aktsiakapital
ja immateriaalne põhivara (kroonides)

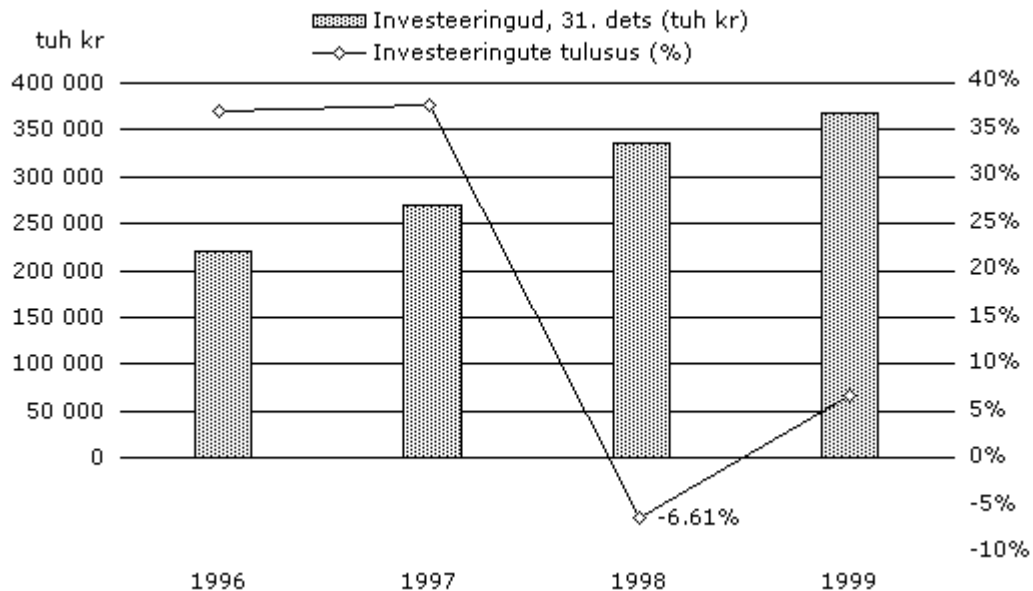
Hansapanga Kindlustus	40 295 701
Sampo Elukindlustus	28 956 495
Ühispanga Elukindlustus	28 628 798
Seesam Elukindlustus	12 650 475
BICO Elukindlustus	12 369 676
Nordika Elukindlustus	12 065 824

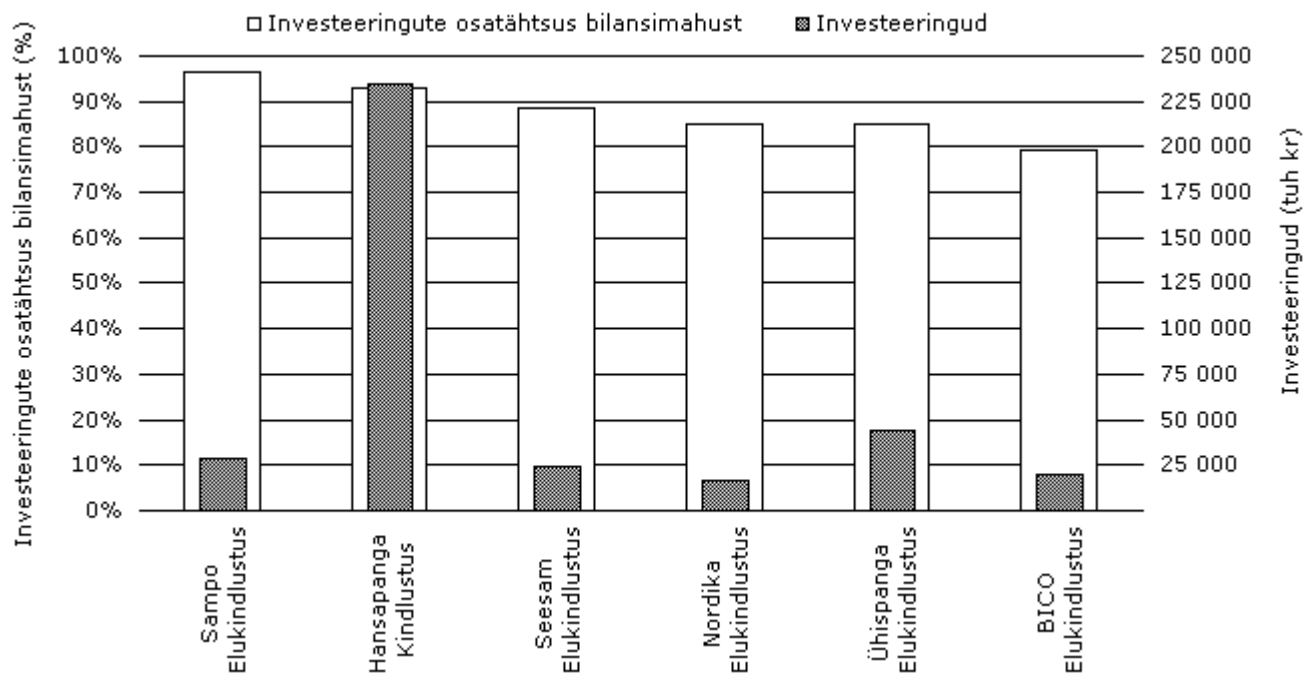
Elukindlustusandjate investeerimistegevus ja tehnilised eraldised

	1996		1997		1998		1999	
	tuh kr	%	tuh kr	%	tuh kr	%	tuh kr	%
Investeeringud kokku, 31. dets	219 558		269 820		335 607		367 872	
Maa ja ehitised	38 143	17.4%	55 039	20.4%	50 608	15.1%	50 113	13.6%
Osalused tütar- ja sidusettevõtetes	58 314	26.6%	3 168	1.2%	29 271	8.7%		
Tütar- ja sidusettevõtete võlakohustused					2 500	0.7%		
Aktsiad	34 560	15.7%	74 803	27.7%	11 177	3.3%	39 237	10.7%
Võlakirjad	23 635	10.8%	36 421	13.5%	87 690	26.1%	170 306	46.3%
Hüpoteeklaenud	7 476	3.4%	7 142	2.6%	26 328	7.8%	3 000	0.8%
Muud laenud	4 561	2.1%	21 300	7.9%	24 219	7.2%	375	0.1%
Deposiidid	50 189	22.9%	71 947	26.7%	102 974	30.7%	104 841	28.5%
Muud investeeringud	2 680	1.2%			840	0.3%		
Tehnilised eraldised, 31. dets	95 869		142 851		240 037		243 000	
Bilansimaht, 31. dets	261 079		324 396		404 670		405 960	
Investeeringute osatähtsus bilansimahust	84%		83%		83%		91%	
Tehniliste eraldiste osatähtsus bilansimahust	37%		44%		59%		60%	
Investeeringutulud	50 245		88 210		31 493		31 635	
Investeeringukulud	2 965		14 283		49 185		10 092	

Elukindlustusandjate investeeringud ja tulusus

Kahjukindlustusandjate investeeringute maht ja osatähtsus aktiivses 31.12.1999. a

Kahjukindlustusandjate investeringute struktuur 31.12.1999. a

